

ALTA VALL DE LA RIERA DE MERLÈS

Berguedà/Ripollès

Gorgs i salts de les rieres del Molí, de la Riba i del Tubau

Distància	15,5 km
Desnivell acumulat	382 m
Nivell de dificultat	Fàcil
Data	23 de maig de 2020
Cartografia	Ed. Alpina: Catllaràs (1:25000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/alta-vall-de-la-riera-de-merles-50461253

La de Merlès és una riera de cabal regular que neix a migdia dels Rasos de Tubau, entre el Berguedà i el Ripollès, travessa els termes de Sant Jaume de Frontanyà, les Llosses, Borredà, la Quar, Lluçà, Sagàs, Santa Maria de Merlès i desguassa al marge esquerre del Llobregat, poc després de l'antiga colònia fabril de cal Riera, a Puig-Reig.

En transcórrer per un entorn eminentment rural ha conservat la seva fisonomia amb paratges de gran bellesa. Això ha fet que al seu curs mig s'hi hagin instal·lat nombrosos allotjaments turístics i siguin munió els visitants i banyistes en època estival. Tant és així que els municipis s'han vist en l'obligació de regular-ne l'accés. Oficialment neix al Pont de Moreta, a l'aiguabarreig de les rieres del Molí i de la Riba, que alhora es nodreixen d'una munió de recs i torrents com el de Tubau o el de Llentes.

L'objecte d'aquesta ressenya és recórrer part d'aquestes rieres a la capçalera de la de Merlès, visitant alguns dels nombrosos gorgs i salts que s'hi formen.

L'itinerari, fàcil, transcorre majoritàriament per pistes. La única dificultat serà localitzar alguns dels gorgs de la riera del Molí, atès que l'accés no és gens evident.

Accés

Per la C-26 (Eix Prepirinenc) a l'alçada de Borredà prenem la BV-4656 que ens mena a Sant Jaume de Frontanyà i deixem el vehicle en algun dels espais habilitats. Després d'admirar la magnífica església romànica de primeries del segle XI, comencem el nostre itinerari.

Sant Jaume de Frontanyà (1073m)

Pel costat de l'església, prenem el camí de Moreta, seguint el GR 241 (rètol indicador). L'abandonem tot seguit poc més enllà de creuar la carretera a la Pobla de Lillet on anem a la dreta, passant pel costat de l'antic hostal de la Casablanca i davallem per una pista fins a l'accés al Molí del Quirze, on el pas és barrat. Uns rètols ens adrecen al Molí de Moreta i els Gorgs per un corriol a l'esquerra, tot creuant la riera del Molí i remuntant pel seu marge esquerre. També hi ha senyals de color verd. Es tracta d'un corriol per evitar el pas per la finca del molí. Sortim a la pista entre Canemars i el Molí de Moreta, que prenem a mà esquerra, seguint la riera del Molí. Just abans d'un sobtat revolt de 90° a l'esquerra, en baixada, per salvar el torrent de Vila-rasa, la deixem per un imprecís camí a mà dreta, per visitar el primer dels gorgs, el del Matxo.

Gorg del Matxo (961m)

Es el més petit dels que trobarem, però bé val la pena visitar-lo. Recuperem el camí de Moreta, no pas al mateix punt on l'hem deixat, sinó una mica més enllà a l'alçada d'una tanca (vailet) pel ramat. Entremig el nostre camí s'ha ajuntat amb un altre que també prové de Sant Jaume de Frontanyà pel que hi discorre el GR-241, malgrat que no hi ha cap mena de senyal que ho indiqui. Dos-cents metres i escaig més enllà ens cal estar atents a un poc definit baixador a mà dreta que mena al gorg de les Feixes.

Gorg de les Feixes (953m)

Un petit salt partit en dos dolls dóna lloc a un ample gorg. Reprenem el camí de Moreta. Després d'un parell de colzades, localitzem a mà dreta un baixador més evident. No podem accedir a la llera perquè la bosquina ens ho impedeix i ens cal observar el salt i el gorg des de sobre.

Esquerd de les Feixes (926m)

La riera s'ha obert camí entre el rocam excavant una bona esquerd. Cal suposar que el nom li ve d'això. Recuperem el camí, però no pas al mateix punt on l'hem deixat sinó més a prop doncs la pista fa una llarga llaçada per perdre alçària. Uns cent setanta metres enllà, ben proper al camí, localitzem un altre gorg innominat. Ben aviat, quan la pista torna a fer una colzada, creuem a gual al marge dret. Si el cabal és abundant ens caldrà descalçar-nos doncs les passeres són ben precàries. I tot seguit, sense cap mena de rastre ni camí, ens cal baixar a mà esquerra per localitzar el següent gorg.

Gorg Blau (896m)

Bonic salt i gorg que es forma en una colzada de la riera del Molí quan es barreja amb el torrent de l'Estany. Poc més avall trobem les ruïnes del molí de Moreta. Prosseguim tot guanyant alçària respecte de la llera. El terreny rost del marge no sembla practicable, però si ens hi fixem bé, localitzarem un baixador a mà esquerra que continua amb un corriol mig perdut pel que, esbiaixadament salvem el pendent.

Gorg de Moreta (873m)

Recuperem el camí i, a la bifurcació anem a l'esquerra (1), en baixada fins a retrobar la llera de la riera.

- (1) Si continuem una estona més per la pista principal, podrem visitar el salts i gorgs de la Cara de Boc, a tocar l'aiguabarreig de les rieres del Molí i de la Riba.

Pont de Moreta (869m)

Tot i el nom, cal creuar de nou a gual. Uns pocs metres llera amunt ens permeten visitar el darrer gorg de la riera del Molí: el del Pont de Moreta. Poc més enllà s'ajunta amb el Rec de la Riba, que ara seguirem pel marge dret. Aigües avall a partir d'aquest punt pren el nom de riera de Merlès. Continuem per una pista a l'altre marge, en pujada. A la dreta del camí localitzem un baixador que ens permet accedir al gorg del molí del Puig.

Gorgs del molí del Puig (877m)

El rec de la Riba és més cabalós que la riera del Molí, i els gorgs també són més grans. Aquest conserva part de l'antiga resclosa i, a l'altre marge, unes parets de pedra seca. Reprenem la pista, cada cop més precària, que s'acosta a la llera. Un camí continua a l'altra banda i, inevitablement, ens cal descalçar-nos per creuar-la. Seguint la riera, ara pel seu marge esquerre, fem una colzada i sortim sobre la pista pavimentada de la Riba, a l'alçada d'un pont. Aquesta pista prové de la C-26 i un dels seus ramals mena al veïnat de Viladonja en terme de les Llosses. La riera del Molí, el rec de la Riba i, més amunt, el rec de Tubau, fan de terminal entre Sant Jaume de Frontanyà i les Llosses i, per tant, entre el Berguedà i el Ripollès.

Pista amunt trobem tres altres baixadors a mà dreta, més fressats que els que ens ha calgut localitzar fins ara i que ens permeten accedir al gorgs Rodon, Negre i de la Riba. Prou més amunt atenyem el mas de la Riba.

Sant Esteve de la Riba (975m)

Església romànica de la que n'hi ha constància documental d'ençà el segle XI, tot i que l'estructura actual correspon al XII, amb importants reformes posteriors. Annexa a la important pairalia de la Riba. El conjunt però, és de titularitat privada i no s'hi permet l'accés. També és una cruïlla de camins i hi ha un rètol indicador de la Ruta de la Transhumància.

Nosaltres prenem la pista, ara ja de terra que, en baixada, segueix pel marge esquerre de la riera. Quan atenyem el rec de Llentes, just al punt on s'ajunta amb el de Tubau, ens cal creuar-lo a gual. Poc més amunt albirem el Molí de la Riba. En una colzada, camí enllà, trobem a mà dreta una font i, ben aviat, una petita presa sobre el rec de Tubau. No ens caminar gaire més perquè el brogit de l'aigua ens adverteixi d'un altre salt.

Salt i gorg de Caselles (985m)

És el més alt dels que hem visitat. I també el darrer. Hi accedim per un costerut senderol a mà esquerra.

Continuem pel mateix camí fins que la pista ens mena creuar la riera per un pont passat el qual hi ha una bifurcació en T. Tant un ramal com l'altre ens menen al mateix lloc. El de la dreta seguint el torrent del Prat. Prenem el de l'esquerra, pujant en llargues llaçades per la baga de les Planes. Les podem escurçar fent drecera tot seguint els pals de la línia elèctrica.

Creuem per entremig del mas de les Planes i continuem vers ponent. Bona estona més enllà atenyem cal Cintet, amb una font adossada al mur perimetral, ran de camí. Just passada la casa sortim a la carretera de Sant Jaume a la Pobla que seguim uns tres-cents setanta metres a mà dreta, en pujada.

Coll de Sant Jaume (1156m)

Som al punt més alt de l'itinerari on hi passa l'antic camí ral de Castellar de n'Hug a Sant Jaume de Frontanyà. Baixem per aquest ombrívol sender, paral·lel a la carretera, fins a creuar el clot de la font de la Pobla, remuntem lleugerament tot passant pel costat de cal Vicenç i retornem al punt de partida.